

ZADANIA ZWIĄZANE Z BUDOWLAMI OCHRONNYMI W ASPEKCIE OCHRONY LUDNOŚCI

1

Przepisy prawa

- ◆ W polskim systemie prawnym od 1 lipca 2004 r. nie ma zdefiniowanego pojęcia budowli ochronnej (schronu i ukrycia), a zatem żaden podmiot nie jest zobowiązany do prowadzenia ich ewidencji, konserwacji, czy też planowania użycia.

2

Przepisy prawa

- ◆ Ostatnim aktem prawa powszechnie obowiązującego regulującym problematykę schronów było **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie obrony cywilnej**, wydane na podstawie art. 140 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

3

Przepisy prawa

- ◆ Artykuł ten, został uchylony artykułem 1 ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw i utracił moc z dniem 1 lipca 2004 r.

4

Przepisy prawa

- ◆ Ponadto, na podstawie obwieszczenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r., z dniem 30 marca 2001 r. utraciły także moc następujące przepisy:
- ◆ zarządzenie Nr 15 Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z 3 listopada 1986 r. w sprawie zasad wykorzystywania i eksploatacji budowli ochronnych,
- ◆ zarządzenie Nr 16 Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z 12 grudnia 1986 r. w sprawie zasad planowania przygotowania budowli ochronnych.

5

Wytyczne

- ◆ **4 grudnia 2018 r.** weszły w życie wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad postępowania z zasobami budownictwa ochronnego. Wytyczne są kierowane do terenowych szefów obrony cywilnej (wojewodów, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast) odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne.

6

Wytyczne

- ◆ W normatywach technicznych stanowiących załącznik do wytycznych wprowadzono nową definicję budowli ochronnej. Wprowadzono także kategorie schronów i ukryć poszczególnych odporności oraz określono warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle ochronne

7

Wytyczne

- ◆ Na właścicielach schronów i ukryć spoczywa obowiązek zapewnienia ogólnie obowiązujących wymagań w zakresie utrzymania obiektów budowlanych, w szczególności określonych przepisami ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. Zgodnie z art. 5 ust. 1 Prawa budowlanego obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, **zapewniając ochronę ludności, zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej.**

8

Wytyczne

- ◆ Wytyczne o których mowa są tylko zaleceniem, wskazówką i nie podlegają obligatoryjnemu wykonywaniu.
- ◆ Dodatkowo zostały wprowadzone aktem prawnym, który już nie obowiązuje - ustawą z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

9

Przepisy prawa

- ◆ 23 kwietnia 2022 roku weszła w życie długo wyczekiwana ustawa o Obronie Ojczyzny która uchyliła ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

10

Nowe rozwiązania

- ◆ Obecnie procedowany jest projekt ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej. Przewiduje się że ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2023 r.
- ◆ Nowa ustawa przewiduje też zapis dotyczący budowli ochronnych.

11

Nowe rozwiązania

- ◆ **Art. 98.** 1. W celu zapewnienia doraźnej ochrony ludności cywilnej w czasie wojny, właściwe organy ochrony ludności realizują przedsięwzięcia dotyczące:
 - ◆ 1) rozpoznania i planowania obiektów użyteczności publicznej, magazynowych lub ich części z przeznaczeniem do zbiorowej ochrony;
 - ◆ 2) przygotowania doraźnych ukryć na terenach publicznych i niepublicznych.
- ◆ 2. Warunki wykorzystania obiektów, o których mowa w ust. 1, określa właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań związanych z ochroną ludności i przygotowaniem miejsc ochronnych dla osób mogących przebywać w danym budynku lub terenie, przy czym w budownictwie jednorodzinnym ukrycia doraźne przeznaczone są dla osób przebywających w danym budynku.

Nowe rozwiązania

- ◆ 3. Za budowę, bieżące utrzymanie obiektów, o których mowa w ust. 1 odpowiada jego właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca.
- ◆ 4. Klasyfikacji i ewidencji obiektów, o których mowa w ust. 1 dokonuje właściwy organ ochrony ludności, na podstawie art. 8 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557).
- ◆ 5. Ewidencja, o której mowa w ust. 4, stanowi zasób ochrony ludności.

13

WZKIB

- ◆ Do zadań Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa zgodnie z regulaminem należy: planowanie i realizacja zadań dotyczących zapewnienia ludności ukryć w budowlach ochronnych na podstawie prowadzonej ewidencji budowli ochronnych;

14

Ewidencja WZKIB

- ◆ Do początku obecnego roku Wydział prowadził ewidencję b.o., która dostępna była dla każdego mieszkańca za pośrednictwem stron WWW.
- ◆ Ewidencja zawierała m.in.: adres b.o., powierzchnię, dostępność urządzeń, właściciela działki czy pojemność.

15

Ewidencja WZKIB

- ◆ Zgodnie z prowadzoną ewidencją na terenie Poznania umiejscowionych było 436 budowli ochronnych i 34 ukrycia przeciwlotnicze. 97 budowli znajdowało się na terenach zakładów pracy, a 339 przeznaczone było dla pozostałej ludności

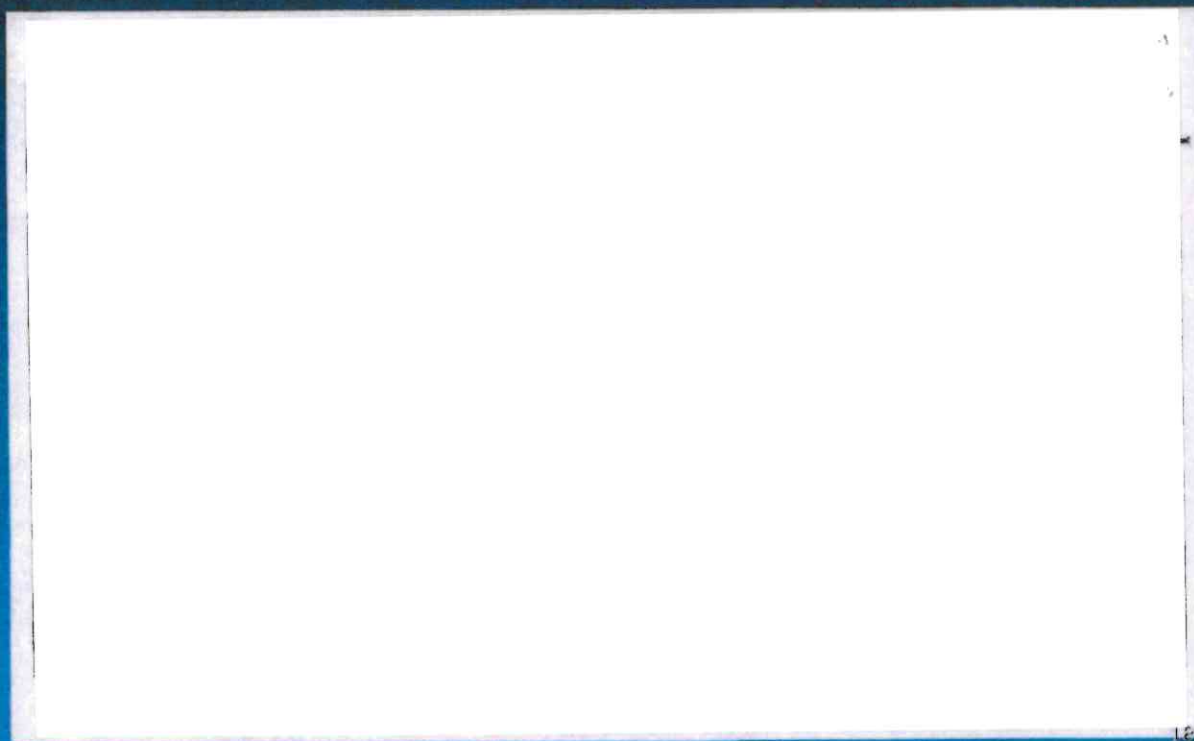
16

Inwentaryzacja

W sierpniu br. pracownicy Wydziału przystąpili do akcji oględzin zasobów budowli ochronnych w Poznaniu. Do 1.10 udało się dokonać lustracji 80 obiektów. Każdy odwiedzony obiekt ma zakładaną kartę ewidencyjną. Dane z każdego obiektu są gromadzone, a efektem finalnym będzie ewidencja budowli ochronnych w Poznaniu.

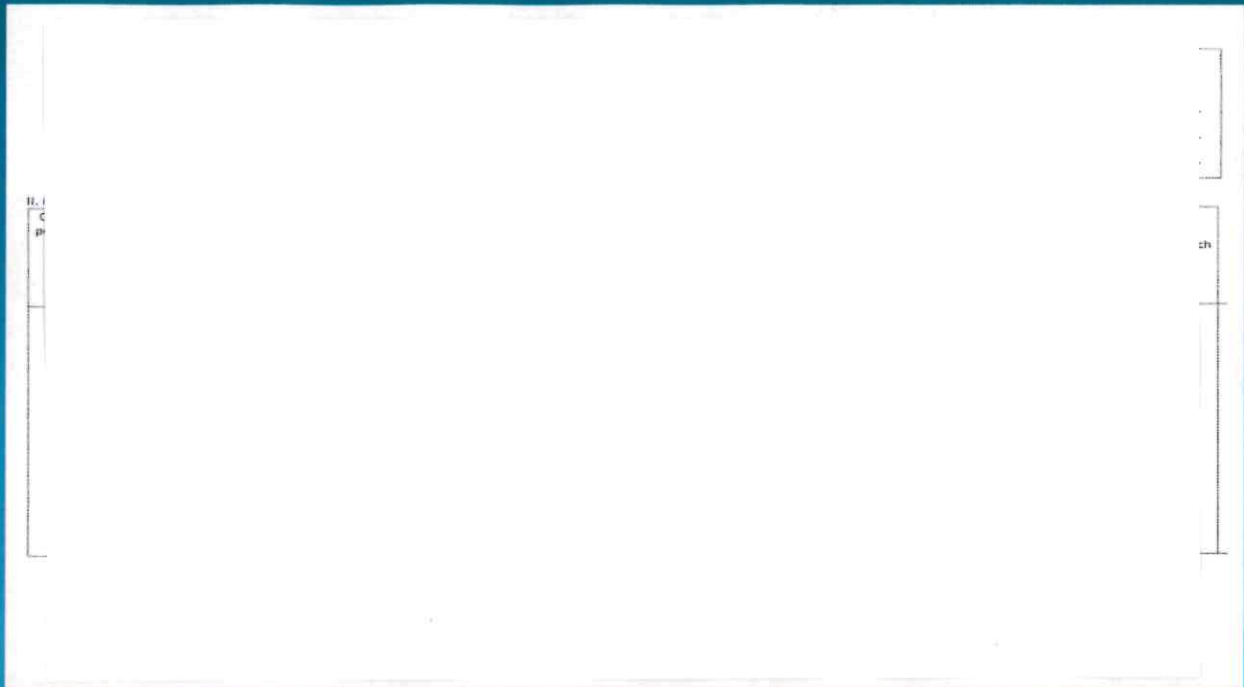
17

Karta ewidencyjna b.o.

18

Karta ewidencyjna b.o.

19

Problemy dotyczące budowli schronowych:

- ◆ Błędy w dotychczasowej ewidencji
- ◆ Nieaktualność zapisów dotyczących budowli
- ◆ Brak spójnych danych
- ◆ Trudności z ustaleniem właścicieli lub zarządców działek na których są b.o.
- ◆ Bardzo duża grupa prywatnych właścicieli działek
- ◆ Brak sankcji wobec osób , które nie chcą udostępnić b.o.
- ◆ Czasochłonność – budowle usytuowane na całym obszarze Miasta.

20

Problemy dotyczące budowli schronowych:

- ◆ **Z obejrzanych budowli ochronnych żaden nie może zostać zakwalifikowany jako schron.**
- ◆ Wiele obiektów to zwykłe komórki lokatorskie, prawie żaden obiekt nie posiada w pełni sprawnego wyposażenia takiego jak: agregat filtrowentylacyjny czy zbiorniki na wodę, natryski czy umywalki.
- ◆ Bardzo duża część obiektów nie posiada już wejść ewakuacyjnych (zostały zasypane lub są zdewastowane)

21

Problemy dotyczące budowli schronowych:

- ◆ W przeważającej ilości drzwi stalowe, które jeszcze znajdują się w budowlach nie będą gwarantowały szczelności
- ◆ Duża ilość obiektów jest nieuprzątnięta, zdewastowana lub zalana
- ◆ Brak świadomości w społeczeństwie dotyczącej budowli ochronnych i brak jakichkolwiek rozwiązań prawnych

22

Przyszłość

- ◆ Jako ukrycia planuje w najbliższej przyszłości wykorzystać podziemne przejścia, tunele a także kondygnacyjne podziemne parkingi
- ◆ Zgodnie z danymi Geopoz powierzchnia zabudowy budynków handlowo-usługowych z kondygnacjami podziemnymi wynosi 338 518 m².

23

Agregat Filtrowentylacyjny TYP RM-200/68

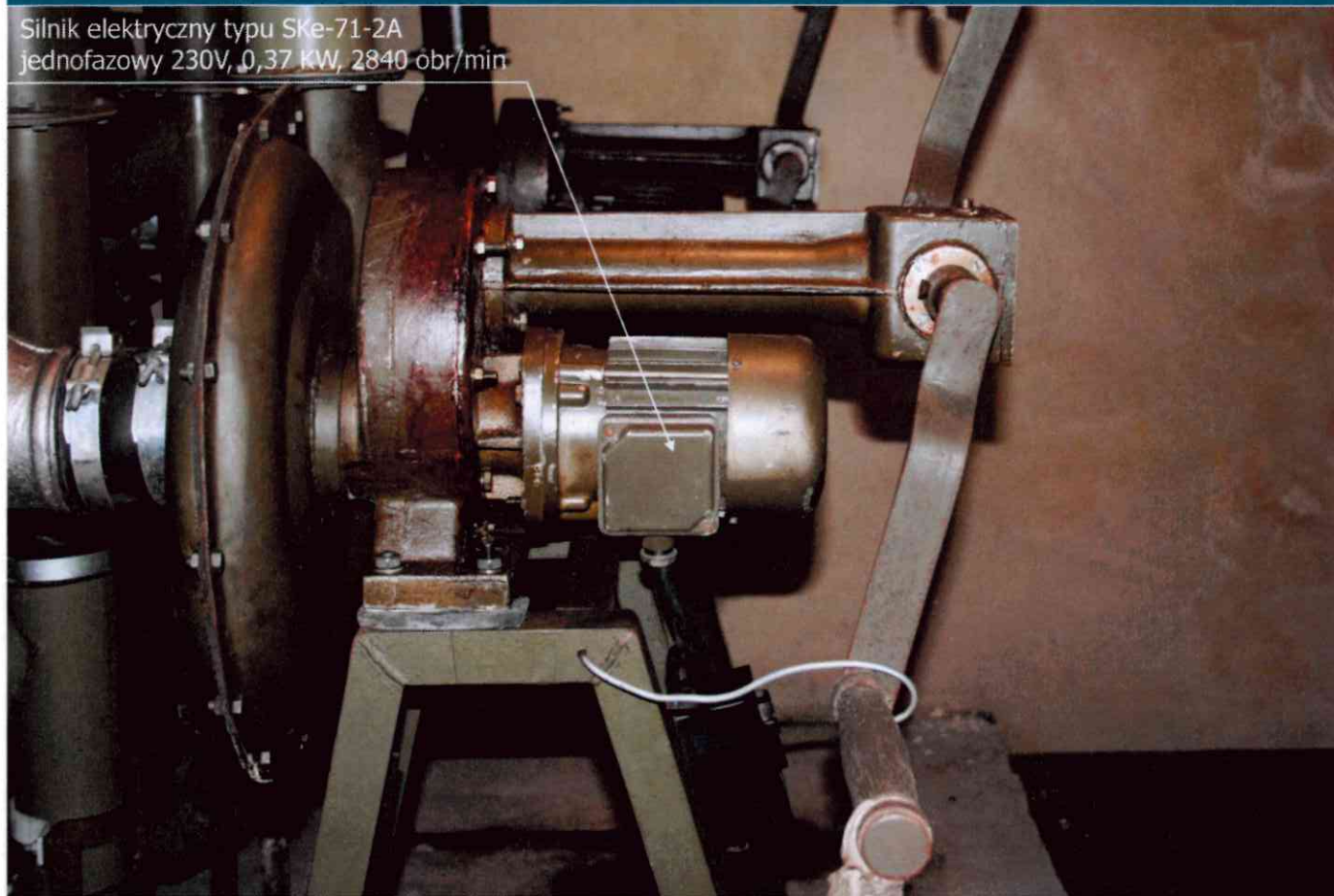
3 szt. FP-100U

Went. z silnikiem elekt.
i przekładnią ręczną

$n=2800 \text{ obr/min}$
 $Q=300 \text{ m}^3/\text{h}$
 $H=150 \text{ mm sł. H}_2\text{O}$

24

Silnik elektryczny typu Ske-71-2A
jednofazowy 230V, 0,37 kW, 2840 obr/min

Wentylator agregatu filtrowentylacyjnego

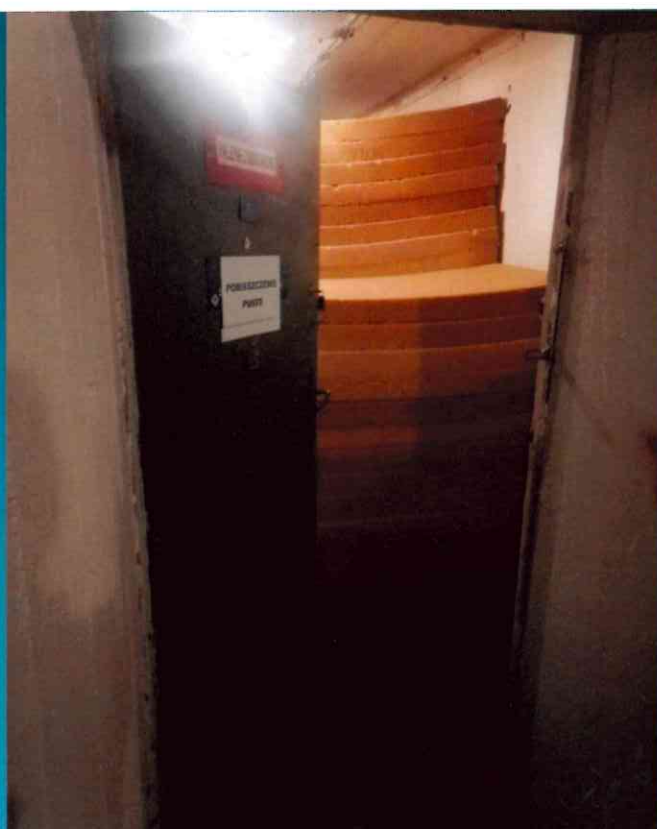
25

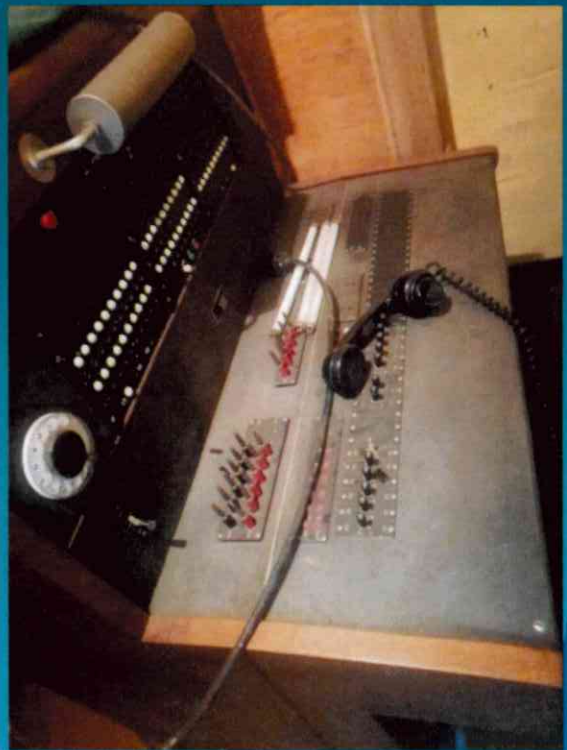
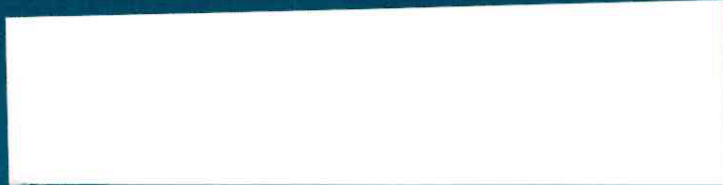
6

27

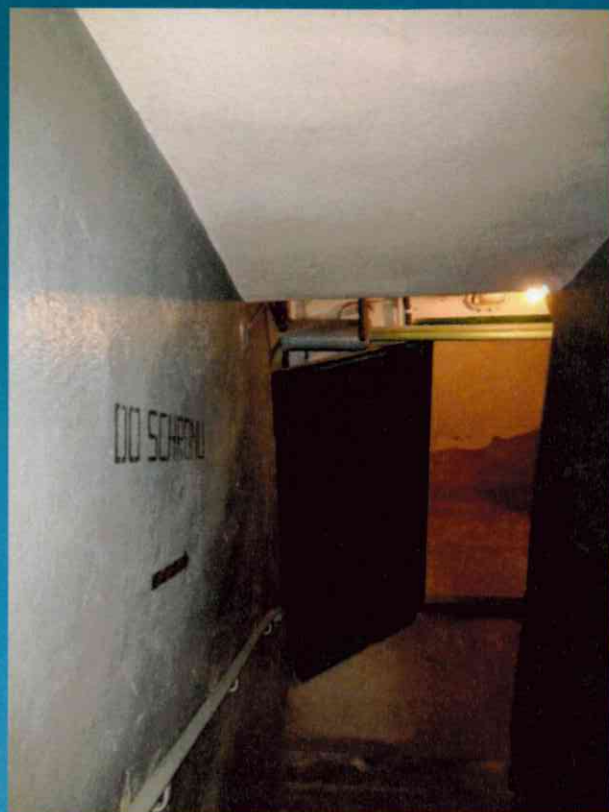
28

31

[Redacted]

